

keretes drámával állunk szemben. A mindenség keretébe illeszkedik a paradicsomi jelenet, ebbe szorul az álomszerű világtörténelem, melyben a prágai szín a forradalmi jelenetet, mint csúcspontot övezi. Fölfelé emelkedő limbusok. További munkássága prózai elbeszélés. »A Kolosiak« és több más kiadatlan elbeszélés. Politikai öt beszéde hazafias érettségének tanúságai. Van egy politikai gúnyírata »A civilizátor«, melyben az osztrák kormányzást veti kardéltre. 1860-ban írja meg »Mózes«-t, átdolgozza »Férfi és nő«-t, »Csák«-ot és tervezi a »Tündéralmot«, melyben állítólag az »Az ember tragédiájá«-nak ellenesét írta volna meg.

Színművei közül »Csák«-ot és »Mózes«-t E. Kovács Gyula vette jutalomjátékul, de nem tudta fenntartani a színpadon. »Mózes«-t bem. 1888. febr. 16., újra: 20., 21. Kisérőzenéjét szerz. Müller Ottó. A Nemzeti Színház felújította 1925. jan. 16. »Az ember tragédiá«-ját 1883. szept. 21-én Paulay Ede a Nemzeti Színházban először adta elő, bizonyos színszerűséges megdolgozással. Erkel Gyula írt hozzá zenét. A vállalkozás merész volt, de sikerült. Azóta nemesak nálunk, de külföldön is adták: Londonban, Bécsben, Párizsban, Prágában és egyebütt. A magyar színházak vetekednek e mű fölfogásának mennél hatékonyabb megérzékítésében. Színészeink legjobbjai abban fáradsz, hogy e nehéz és néha elvont eszmei magaslatokon járó gondolatokat világossá, fogékonyá tegyék.

A mű majdnem minden európai nyelvre le van fordítva. Németül 8 fordítás jelent meg. Megjelent franciául, hollandusul, csehül, horvátul, szerbül, tótul, olaszul, románul, angolul, oroszul, latinul és héberül.

A nagy művet Zichy Mihály illusztrálta.

Sajnos, hogy a büszkeségünknek összes művei még nem jelentek meg és irányát, egyéniségét, életét jellemző kiadatlan költeményei múzeumi írártárba hevernek.

Bibliográfiáját megtalálják Vojnovich Géza: »Madách és Az ember tragédiája« nagy műben. Kiadta a Kisfaludy Társaság. (Morvay Győző dr.)

Madách Színház. Budapesten, a Zeneakadémia színháztermében megnyílt 1919.

márc. 8-án. A prologust írta Kosztolányi Dezső, elmondta Kálmán Erzs. Ezt követte a »Holnap reggel« c. tragikomédia, 3 felv. Írta: Karinthy Frigyes. Rendező: ifj. Vajda László. Szereplők: Gellért Lajos, Bánhidya Ilona, Magas Béla, Laky Imre, Gaál Béla, Darvas Ernő, Mihó László, Szentiványi Kálmán, Iványi Antal, Leszkay Irén, Bán Anna, Bér József, Kelemen Lajos, Ürményi Endre, Aágh Endre, Kiss Gusztáv. 1919. okt. havában konzorciummá alakult a színház; nov. havában dr. Rác Vilmos lett az igazgató. 1920. márc. 8-án miniszteri rendeletre utolsó előadását tartotta a színház. Ezután — ápr. 3-tól — Kamara Színház cím alatt működött. (L. o.)

Madame Sans-Gène. Sardou Victor drámája. (Lásd: Szókimondó asszonyság.)

Madarak a színpadon. A madarak zsinórkötel-pályán futnak, amiket a díszítők löknek meg az adott jelre, amin azután vagy lefutnak, vagy velük szalad végig egy díszítő a zsinórpadon.

Madaras Károly, színész, sz. 1898. nov. 26-án, Petrozsényben. Színpadra lépett: 1923-ban.

Madarassy Berta, színésznő, sz. 1884-ben, Vukovárott. Színpadra lépett: 1904-ben.

Madarassy László, kir. ügyész, majd hírlapíró, sz. 1840. febr. 27-én, Izsákon (Pest m.), megh. 1890. okt. 2-án, Kispesten. — Színművei: »Legyen szíves egy kényes ügyben eljárni«, vj. Bem. 1869. dec. 8-án, Kecskeméten. »Jegyváltás alarc alatt«, vj. 2 felv. U. o.

Madarassy Pál, (gojzesti és mezómadarasi) (írói néven Tarnay), pénzügyi államtitkár, v. b. t. t., főrend, sz. 1828. jan. 25-én, Egerben, hol iskoláit is végezte, megh. 1903. ápr. 13-án, Budapesten. Előbb Hevesmegye alügyésze volt, majd udvari kamarai fogalmazó, azután az első felelős minisztérium felállításakor segédfogalmazó, 1867-ben a pénzügyigazgatásnál szolgált, 1884-ben a pénzügyi közigazgatási bíróság elnöke. A budai Népszínház ügyét lelkesen felkarolta s annak érde-